

12 ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

01 Οι τοπικές αρχές καλούνται να σημειώσουν τον αυξανόμενο ρόλο τον οποίο παίζει πλέον η θρησκεία **στη δόμηση ατομικών και συλλογικών ταυτοτήτων** και την επίδρασή της στην κοινωνικοποίηση και το σχηματισμό κοινωνικών εκπροσωπήσεων και σε πολλές από τις απόψεις των πολιτών για τον κόσμο. Η θρησκεία είναι έκφραση και αποτέλεσμα ενός συστήματος πεποιθήσεων που μεταβιβάζεται από γενιά σε γενιά και της πίστης σε μια παράδοση. Βοηθά να πλάθεται ο τρόπος σκέψης των ανθρώπων και καθορίζει αξίες και κανόνες συμπεριφοράς.

02 Οι αρχές αυτές πρέπει να έχουν καλή **γνώση** του σχετικού μεγέθους των τοπικών θρησκευτικών ομάδων και του πώς έχουν οργανωθεί. Πρέπει να φαίνονται ότι γνωρίζουν ότι μέσα από τη διδασκαλία και την εκπαίδευσή τους και τις υπηρεσίες που προσφέρουν, οι δραστηριότητες των τοπικών θρησκευτικών οργανώσεων παρέχουν πραγματικό όφελος στο κοινό. Προσφέρουν στα μέλη τους μια

αίσθηση νοήματος και βοηθούν στη δημιουργία κοινωνικών σχέσεων και ως εκ τούτου συμμετέχουν πλήρως στην τοπική κοινωνία. Η συνειδητοποίηση της θέσης και του ρόλου των εθνικών ή / και θρησκευτικών μειονοτήτων θα ήταν χρήσιμο να συνοδεύεται από ίση συνειδητοποίηση της λανθάνουσας άσκησης εξουσίας από την **πλειοψηφία**, που έχει γενικά σχεδόν μονοπώλιο των τοπικών μοχλών εξουσίας. Μια τέτοια προσέγγιση θα βοηθήσει την πρόληψη της ώθησης των μειονοτήτων, σε αμυντικές στάσεις, ενάντια στην ορθότερη κρίση τους. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στο ρόλο των οικογενειών και ιδιαίτερα των μητέρων, που βοηθούν στη μετάδοση των πολιτιστικών αξιών στην επόμενη γενιά, με μια στάση ευθύτητας στην κοινωνία.

03 Οι θρησκευτικές οργανώσεις δεν θα πρέπει να θεωρηθούν ως ένα ομοιογενές σύνολο, αλλά ως οργανώσεις που έχουν ενίοτε αποτελέσει αντικείμενο αλληλοσυγκρουόμενων απόψεων. Η απόφαση των τοπικών αρχών ως προς το ποιοι συνομιλητές θα είναι ανοικτοί στο διάλογο, ενώ συγχρόνως είναι σε θέση να επηρεάσουν τη δική τους κοινότητα είναι συνεπώς ζωτικής σημασίας, και για το παρόν και για το μέλλον.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΛΟΓΟ

04 Οι τοπικές αρχές πρέπει να συμβάλουν στη διαδικασία της **ανακάλυψης άλλων πολιτισμών**, παρατηρώντας τις πολιτιστικές ομοιότητες **και** διαφορές, κατανοώντας εκείνους των οποίων οι προοπτικές είναι διαφορετικές και σε αντίθεση με τοπικά έθιμα και πρακτικές και να διαδίδουν και να μοιράζονται αυτές τις πληροφορίες. Μπορούν να το πράξουν ενθαρρύνοντας τη διδασκαλία του πλήρους φάσματος της θρησκευτικής γνώσης, με στόχο την ανάπτυξη της πολιτιστικής γνώσης και όχι των θρησκευτικών πρακτικών. Τέτοιου είδους εκπαίδευση, που παρέχεται τόσο στο σχολείο όσο και μέσω των πολιτικών κέντρων θρησκευτικής μελέτης, θα αποτελέσει βασικό παράγοντα για την ενίσχυση μεγαλύτερης ειλικρίνειας και την αναζήτηση της γνώσης. Το να έχει κανείς ανοικτό πνεύμα για τους άλλους μπορεί επίσης να αφυπνίσει την επιθυμία για μια καλύτερη κατανόηση της δικής του πίστης ή των προσωπικών και κοινωνικών του αξιών, συμβάλλοντας έτσι μέσω μεγαλύτερης πολιτιστικής συνείδησης στη μείωση του κινδύνου της ριζοσπαστικοποίησης. Η δράση αυτή θα πρέπει να καθοδηγείται από την επιθυμία να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών και τη διασφάλιση ότι αυτή έρχεται στο προσκήνιο.

05 Οι τοπικές αρχές πρέπει να εντοπίσουν **κατάλληλες στιγμές** για την ανάπτυξη αμοιβαίας γνώσης και προσωπικών επαφών και για τη μείωση αισθημάτων καχυποψίας και ακόμη και φόβου. Ο στόχος πρέπει να είναι μια σταθερή εξέλιξη από την άγνοια στη γνώση, από τη γνώση στην κατανόηση και από την κατανόηση στην εμπιστοσύνη. Σχετικές δραστηριότητες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν επισκέψεις σε διάφορους χώρους λατρείας ή τη δημιουργία ενός ετήσιου διαπολιτισμικού ή διαθρησκευτικού φόρουμ ή φεστιβάλ. Αυτό θα μπορούσε να συνοδεύεται από την οργάνωση ενός συμβουλίου διαπολιτισμικών και διαθρησκευτικών σχέσεων, ως σημείο εστίασης πολυμερούς ανταλλαγής απόψεων.

ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ

06 Οι τοπικές αρχές βρίσκονται στην **πρώτη γραμμή** και η ενεργός παρουσία τους στη βάση, η εξοικείωσή τους με όλους τους ενδιαφερόμενους και η ικανότητά τους για καινοτομία, τους δίνει πρωταγωνιστικό και πλήρως **θεμιτό** ρόλο σε σχέση με τις θρησκευτικές δραστηριότητες. Οι συζητήσεις και οι δραστηριότητές τους πρέπει να καθοδηγούνται από τη μέριμνα για διαφάνεια, καινοτομία και πειραματισμό.

07 Ο ρόλος των τοπικών αρχών στην προώθηση του διαλόγου και τη δημιουργία συμπράξεων θα είναι πιο αποτελεσματικός και έγκυρος μακροπρόθεσμα, **εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις από την αρχή:**

- ▶ σεβασμός της νομιμότητας,
- ▶ προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών,
- ▶ θρησκευτική ουδετερότητα και αποφυγή διακρίσεων,
- ▶ διαφάνεια σε όλες τις δραστηριότητές τους.

08 Οι τοπικές αρχές δεν θα πρέπει να είναι άμεσα αναμειγμένες στον διαθρησκευτικό διάλογο.

Οι αρχές της επικουρικότητας και της θρησκευτικής αυτονομίας θα πρέπει να είναι φραγμοί για την επίσημη χορηγία ή οργάνωση τέτοιου διαλόγου. Η επίσημη θέση πρέπει να είναι μη-αδιαφορία και **μη ανάμειξη**. Ο ρόλος των τοπικών αρχών είναι κατ'ουσίαν ρόλος διαμεσολαβητών, μεσολαβητών ή, αν είναι απαραίτητο, ρυθμιστικών αρχών, βάσει στόχων που έχουν σαφώς καθοριστεί και έχουν αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης. Από τη σκοπιά τους, δηλαδή εκείνου της μελετημένης ουδετερότητας, ο διαθρησκευτικός διάλογος στην πραγματικότητα βασίζεται στη λογική και τη γνώση και όχι στην πίστη.

09 Τονίζοντας τις έννοιες της αναγνώρισης και της εμπιστοσύνης, οι τοπικές αρχές μπορούν να διασφαλίσουν ότι οι θρησκείες δεν αντιμετωπίζονται ως πρόβλημα, αλλά ως **πόρος**, μέσα από την υιοθέτηση μιας θετικής στάσης προς τη δημοκρατική διαχείριση της πολυφωνίας. Οι δραστηριότητές τους θα πρέπει να επικεντρωθούν σε δύο στόχους: την ίδρυση μιας πιο **συνεκτικής οργανωτικής δομής** για τις τοπικές θρησκευτικές ομολογίες και την ενίσχυση της **κοινωνικής συνοχής**. Οι φορείς και οι εταίροι που συμμετέχουν στο διάλογο, δεν θα πρέπει να βγαίνουν από τους δικούς τους συγκεκριμένους ρόλους και θα πρέπει να θεωρούν το διάλογο πρωτίστως ως ένα κοινό αγαθό που πρέπει να ενθαρρύνεται.

10 Δραστηριότητες όπως η κατασκευή ή διαχείριση των τόπων λατρείας θα πρέπει να αποσκοπεί στην προώθηση της ισορροπίας και της αρμονίας και να ενθαρρύνει μεγαλύτερη ειλικρίνεια και όχι γκετοποίηση. Αυτό σημαίνει ότι μια **διαθρησκευτική προσέγγιση** θα πρέπει σταδιακά να λάβει το προβάδισμα έναντι μιας πολυθρησκευτικής προσέγγισης. Οι δραστηριότητες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης θα πρέπει να καθοδηγούνται από τη μέριμνα για την προώθηση μιας κοινής πίστη σε έναν Θεό με πολλά πρόσωπα.

11 Η ασχολία των τοπικών αρχών με τη θρησκευτική ποικιλότητα και το διαθρησκευτικό διάλογο πρέπει να αντικατοπτρίζεται συγκεκριμένα στις τοπικές κοινωνικές, αθλητικές, εκπαιδευτικές, πολεοδομικές και πολιτιστικές πολιτικές και στις σχέσεις τους με τις τοπικές ενώσεις, δίνοντάς της έτσι μια **εγκάρσια διάσταση**. Ως εκ τούτου θα πρέπει να επηρεάσει και να ενημερώσει όλους τους τομείς δραστηριότητας αντί να αποτελέσει μια συγκεκριμένη περιοχή. Αν όλοι οι ενδιαφερόμενοι είναι πρόθυμοι να ακούσουν ο ένας τον άλλο, θα είναι δυνατόν να επιτευχθεί αυτό που οι Καναδοί αποκαλούν «**εύλογη προσαρμογή**», πράγμα που σημαίνει το να δίνεται στις ομολογίες η μέγιστη δυνατότητα να εκφράζουν τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις, εφόσον αυτές δεν έρχονται σε αντίθεση με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

12 Σε συνεννόηση με τις τοπικές θρησκευτικές οργανώσεις, οι τοπικές αρχές θα πρέπει να καθορίσουν εκ των προτέρων ποια είναι **τα κριτήρια και οι δείκτες** που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα του διαπολιτισμικού και διαθρησκευτικού διαλόγου τους. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν την ανάπτυξη της δικής τους εμπειρίας και τη δημιουργία δικτύων για ανταλλαγές μεταξύ των θρησκειών ή κέντρων κατάρτισης και ενημέρωσης. Θα πρέπει επίσης να έλθουν σε επαφή με εκπροσώπους άλλων τοπικών αρχών να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν τις διαφορετικές ρυθμίσεις τους, προκειμένου να αναπτύξουν τη δική τους ιδιαίτερη προσέγγιση.

Για το Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών, η προώθηση του διαθρησκευτικού και διαπολιτισμικού διαλόγου είναι ένα κρίσιμο στοιχείο του διαλόγου μεταξύ των διαφόρων ομάδων που απαρτίζουν τις τοπικές κοινωνίες μας.

Είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την καταπολέμηση της μισαλλοδοξίας και της ριζοσπαστικοποίησης και την ενίσχυση της «συμβίωσης» με αμοιβαίο σεβασμό.

Το Κογκρέσο ξεκίνησε τις εργασίες της για το θέμα αυτό με δύο συνέδρια, που διοργανώθηκαν το 2006 και το 2010 στο Montchanin της Γαλλίας. Σε αυτές τις εκδηλώσεις, εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης, ακαδημαϊκοί, καθώς και διεθνείς οργανισμοί και θρησκευτικοί ηγέτες συμμετείχαν στις συζητήσεις, οι οποίες επικεντρώθηκαν στο ρόλο των τοπικών αρχών στον διαθρησκευτικό διάλογο - ιδίως στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών, τις αρχές του κοσμικού κράτους, τα θρησκευτικά, την κατάρτιση των θρησκευτικών ηγετών και τη χρηματοδότηση των τόπων λατρείας. Οι 12 αυτές αρχές συμπληρώνουν τις ιδέες που παρουσιάζονται στη Λευκή Βίβλο του ο πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον Διαπολιτισμικό Διάλογο «Ζώντας μαζί ίσοι και με αξιοπρέπεια» που εγκρίθηκε το 2008.

www.coe.int/congress-intercultural
congress.intercultural@coe.int

Δημοσιεύτηκε: Μάρτιος 2016

ELL

www.coe.int

Το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ο επιφανέστερος οργανισμός προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της ευρωπαϊκής ηπείρου. Αποτελείται από 47 κράτη μέλη, 28 από τα οποία είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών είναι ένας θεσμός του Συμβουλίου της Ευρώπης, υπεύθυνος για την ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας στα 47 κράτη μέλη του. Αποτελούμενο από δύο τμήματα - το Επιμελητήριο Τοπικών Αρχών και το Επιμελητήριο των Περιφερειών - και τρεις επιτροπές, συγκεντρώνει 648 εκλεγμένους αξιωματούχους που εκπροσωπούν περισσότερες από 200.000 τοπικές και περιφερειακές αρχές.

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE